

ივერია

თვე	მას. კ.	თვე	მას. კ.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე მფრინო—ერთი შერეო.

რედქცია:
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.
ცვალისა.
გაზეთის დასაბარებლად:
და განცხადებთა დასაბეჭდად
უნდა მიმართოთ რედქციის და წერა-თბების
გამგებრ. საზოგადოების კანცელირის—სახელ-
ლის ქუჩა, ბანის ქარვასლა.
ფასი განცხადების:
ჩვეულებრივი სტრიქონი 8 კაპეიკა.

ხუთშაბათი, 20 იანვარი, საღამოს 5 საათედ
ქართულთა მწერალის
ალექსანდრა მიხეილის ძის შაჰიზაძე
გარდაცვალების მეორე დღეს,
ქვეშეთის წმ. გიორგის ეკლესიაში გარდახდომი იქნება პა-
ნაშვილი განსვენებულის სულის მოსახსენებლად. (1-1)

კოსტანტინე იაკობის ძე ზუბალიშვილი შვილითურთ
გულთიანდის მწუხარებით აღუყვებინა გარდაცვალებას, პირველი მყო-
ლითა და მეორე დღის მღისნამდ მიხეილის ასული **ზუბა-
ლაშვილისა**, საზოგადოების მეორე დღეს და ნაცობთ მომხანდნე ქვე-
ლეთის გამოსასვენებლად, საკუთარს სახლად გოლოვინ პრა-
სკეტზედ რომის კათალიკთა ლითონშობლის მიძინების ეკლესიაში,
შუა-ბაზარში, ხუთშაბათს 20 იანვარს 10 1/2 საათედ დღით (2-2)

„ივერია“

გამოვა 1894 წელსაც
იმავე პროგრამით, როგორც წინა.

გამეთის დაბარება შეიძლება შემდეგის ადრესით:

ტფილისი,
„ივერია“ რედაქცია
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.

და „ქართულთა შორის წერა-თბების გამგებრ. საზოგადოების კანცელირისა,
სახელის ქუჩა, ბანის ქარვასლა.

საფოსტო ადრესი:

ТИФЛИСЬ. Редакция „ИВЕРΙΑ“.

ქალისის გუბერნიის თავდაზ-
ნურთა წინამძღოლი თ. ს. გ. გე-
რთელი პატვის-ცემით აღუყვებს ქუ-
თაისის გუბერნიის თავდაზნაზრო-
ბას, რომ 1876 წ. გამოც. მე-IX
ტ. მე-81 შუბ. კანონთა კრების
თანხმად, 10 მაისს ამა 1894 წელს
დაწესდა ჩვეულებრივი საგუბერნიო
ქვე-
ვის გრება. (3-1)

ციცილისი, 20 იანვარს
ჩვენ სრულიად არ გვიმის, თუ
რას უნდა მოასწავებდეს 15 სუ-
ვიანის სიტყვა-პასუხი ქართვე-
ლების შესახებ, რომელიც გუბერ-
ნიის ივერიაში* იყო მოუწილი.
თუ პუტერბურგის გაზეთმა არ
იცის ნამდვილი ვარებობაჰაჰისა

შეკრები

რო, ჯგალი და ლია შიგ იმეში.
ირველი მთები აქს შემოტყუ-
ლი. მიველით აქს და ვციხე გლე-
ხებს, ქარი თუ იცისო. გზობის
როცა ზუღილში დიდი ქარია,
ჩვენის ხეების წვეროები ცრაოლ-
ნად იძვრისო და ქანობას. ზა-
მთარში სითბო და ზაფხულით
მეტეს-მეტის წვიმებისგან ვიციბი-
თო. სწორედ ანარიი აღდგომი
იყო საინტერესო ჩვენთვის.
დავიარეთ წალენჯიხას, რომლის
მღებარებთა ჩემს მგზავრებს ლიან
მოეწონათ. აქ მიწის ნიადაგიოთე-
ლი თიხა მომეტებულად; ვაჰ ქა-
ლების; კლემბოკი მონილი შა-
რი ქვიშანი მოწა. წალენჯიხე
როდოდღედილიან ახალ ჰუდა,
ახლად ჰყვოდა ზოგერთი სხმცე-
ნარც. ენახეთ ჰაუბრი ძვე-
ლი ეკლესია; ამ ეკლესიას მილი
მეტრები აქს ვაკეთებულსხვა
და-სხვა ფრესკა-სურათები კრებ-
ზღ და წარწერანიც ბლომადყო,
მაგრამ, სამწუხაროდ, სიძველ გა-

ჩვენში და ისე სჯის და სწევებს
ქვეყნის ბედს—სა მო უდინსი და
დამამკრებელი საქციელია მწერ-
ლისა; ხოლო, თუ „Новое Вре-
мя“-ს კარგად აქვს შეგნებული
ქართველის ეროვნული უს-
ვარობა სამხსურის დროს და
მინც ყველა ქართველ მოხელეს
ჩრდილო რუსეთში უპრობას გას-
ტუმრებას—ეს ხომ სულ საზარე-
ლი და შემპირუნებული განზრ-
ხება.
პუტერბურგის გაზეთს დიდი სა-
ბუთიეც და დასჭირების თავის
აზრებულის მსჯავრის დასაბეჭდად;
ბათუმიეც სწორედ, რომ ერთმა
სახელმწიფო უწყებამ გადასცა ად-
გილები მთავრ სახელმწიფო უწყ-
ებას. ამ ადგილებში ისეთი მიწე-
ბიც რეუბა, რომელიც ახალ მო-
ხენ რუსთა ჰქონათ ნაიდი. მო-
ხელეებმა ამაზაძემ და მენაბდეშ,
რომელნიც ქართველი იყვნენ;
ჩამხარებელიცა და მიმდებაც, იმის-
თვის, რომ შესარუდეს მხო-
ლოდ თავისი უფროსის ბრძა-
ნება, რაკი თავის ნებით არ გა-
მორიციეს ზემო აღნიშნულ ახალ
მომენტთა ადგილები თავგარობისა-
გან გაბოძებულ სითიგან და ჩა-
ბარეს სახელმწიფო ქონებათა
უწყებას, დაჰკმეს რუსეთის სა-
მართლიანი ინტერესები და დას-
ლეს ქართული ეროვნულ პოლი-
ციკის ხსიათითა.
ამას გარდა, რადგანაც სახელ-
მწიფო ქონებათა მმართველი ბ-ნი
გარეკელი ხიზინის ინტერესს
იცეს, წინააღმდეგ რუსის ახალ
მონეთა ინტერესების—ესეც ხომ,
„Новое Время“-ს აზრით, ქართუ-
ლის პატრიოტიზმის გარეც ყო-
ფილ სახელმწიფო საქმეში და
სამხილი მოამკვიდრებელი ცოდაა;
ჩვე ერთს ვამასაც არ გავკვი-
რებთა რომ ბათუმის კორესონ-

მო ვერ სავარჩით. აქ გვიჩვენეს ერ-
თი პატარა ძველი ოქროს ხატი. ამ
ხატში ორ ნივთს კალის ოდენა
ადგილები ამაღლარი მშვენიერისა.
ფერისა. აქ, ამ ეკლესიის გოლან-
ში, ენახეთ ქათალიკოსის სახლის
ნანგრევები.
ეკლესიის მღვდელმა თვალთვამემ
მივიწვია საუშედ და დიდი პაციე-
ტიცა. მოვიტრეს სამთხ ნარიი
საკუთარის ენახების დაბარის
თუ მალარის ფინიები და ყურ-
ძენიც; როგორც ყურძენი ისე
ღვინო მალარისა ბევრად სჯო-
და დაბარისა. ამავე სახლში მო-
ისურვა ბანა კორენმა ენახა აქ-
ური სახისი და საზოგადო მიწის სა-
მუშო იარაღი; ყველაფერი გვაჩე-
ნეს, ფრესკა-სურათები. გვა-
ჩვენეს აგრედვე აქ გვეთებული და-
რია, შლის საჩოხები და სხვა შინა-
ნაწარმოები. მღვდელს დიდი მალ-
ლობა გვაუხებდა და ჩვენს ვაზს
გავუღმკათ.
დავიარეთ ქანის წყლის, ხობის

დენტს, რომელსაც რამე მიწეში
იქნება აქვს ბათუმის რუსის მთავ-
რობაზედ უკმაყოფილო იყოს,
ასეთს უაზრისა და სასაცილო
რასე სწერდეს. მაგრამ საკვირ-
ველი და დაუჯერებელი ის არის,
რომ „Новое Время“ აძღვეს ად-
გილს ასეთს ნაწერს და თავის
მხრით სამხედრო სამსჯავროს
შესაფერის სისწრაფით გვიჭირის
სამართალს.
„თქვენ, ბატონებო“, გვაძე-
ნათებს და გვაჟვედრის პუტერ-
ბურგის გაზეთი: „რუსის სჯო-
ლში იზრდებით რუსის ფე-
ლით, ჯამაგირებიც რუსის ხაზი-
ნიოგან გეძღვევით და თქვენი ერო-
ვნული პოლიტიკა-კი გინდათ შე-
იტვიზოთ რუსის საქმეში და და-
ბრკალით რუსთა დამკვიდრებ-
გავსიაში“.
აქე უნდა დავთანხმებო ბ-ნი
სუკორინს, რომ ქართველებს
დიად არც თავის სჯოლს აქვთ,
არც თავის ხაზინას, მაგრამ, „Ho-
вое Время“-ს, ნუ თუ ყოვე-
ლივე ესე მხოლოდ ენდა შეუ-
ტყვის!
იმის შემდეგ, რაც თავისმინეთ,
გამამტურებელი საბუთები ჩვენის
სალიტერატურთა პრეკურორის
სუკორინისა, ენდა ჩვენც მოგვე-
ცეს ნება დავკითხეთ ამ ქურნა-
ლისტს: ჰბრძანებთ, ქართველები
თავის ეროვნულ პოლიტიკით
ერო-მძღვანელობენ რუსის სამსა-
ხურში და ამიტომ ცივ ადგილებ-
ში გადავიყვანათო.
ერთი, რომ თქვენ, დავკარწე-
ნათ, არც არავინ ქართველ მო-
ხელეების დაეყენებს გციხსათ და
არც მკირფოდენად არის დამოკი-
დებული ასეთის დიდის შინაშე-
ლობის საქმე თქვენს კეთილ-გა-
ნიერებაზედ! მაგრამ ერთს ვაშს
წარმოვიდგინათ, რომ ჩვენ ვაფა-

სებთ თქვენს აზრს და გთხოვთ
დაგვისხველით საბუთები ქართვე-
ლის მოხელეების ეროვნულის მი-
მართულებისა რუსეთის წინააღ-
მდეგე! ჩვენ ვიცით, რომ ჩვენი
კითხვა რედქციის მიმართ ყოვე-
ლიად უნაყოფია, და ვერავითარს
საბუთს იგი ვერ წარმოვიდგინეს
თავის გასამართლებლად და ქარ-
თველ მოხელეთა გასამტურენ-
ბლად. „Новое Время“-ს მხო-
ლოდ ისეთის ამბების მოყვანა შე-
უძლია, როგორც ზევით იყო მო-
ხსენებული, შენახისა, ამაზადისა
და გამხეველისა, რომელნიც თავ-
ვის თანამდებობის ასრულების
დროს რუსის გერმო ინტერესებს
შეჰსებიათ. გარდა ამ გვარის შემ-
თხვევისა, არა გვკოინა პუტერ-
ბურგის გაზეთმა სხვა რამ საბუ-
თები ქართველების გამამტურენ-
ბელი, რომ ისინი რუსეთის ინტერ-
ესების წინააღმდეგ ეროვნულ
პოლიტიკას ადგანანო, იმავანს
სადმე 90 წლის ისტორიამ ქარ-
თველებისამ რუსეთის მართებლი-
ბის დროს მრავალი საბუთი მის-
ცა ქვეყნის იმისი, რომ ქართვე-
ლობას არც ერთხელ არა ჰქონია
მიზიდულება, სამართლის სას-
წორი თავისკენ გადავიწია და
რუსი დაეჩავრა!
თუ სუკორინის გაზეთის არც
ლოდების ერიდება და არც სი-
მართლისა—ავთისა მინც უნდა
ეშინოდეს! ჩვენ, იმითაც დიდი მი-
ლობული და დავალებული მოქ-
ლობული, თუ ჩვენს ქვეყანაში იმადე-
ნა სიმართლე და უფლება გვიქო-
ნოდა, როგორც დანაშთით, ხო-
ლოდ უსამართლობას დაჩავგვრას იმ
ერის წარმოადგენელთა, რომელ-
თაც თავი შევფარეთ, ამა რომე-
ლი ჰქონდა მყოფელი კაცი განიზ-
რანება! მაგრამ მადამორეულ
ქრნალობას, რომელსაც ერთი
რადე თავს მთელი ეს მხარე და
თვით მთავარც თავის ჯარით.
მთავარს ციხე რომ დაენებებინა
მეტრათვის, დიდს საშინოებაში
ჩავარდებოდა, რადგანაც ეს იყო
შეფული ადგილი და თვით ციხეც
მთავარი და მწლოდ ასაღებო. ქრამ
აქვარმა მოხუცმა გვიანმა შეძლევ
მის-მიერ გაგონილი ამბავი: მთავარს
გროგოდ დადინს ერთხელ თავის
ძმის მანჭარის შთავრებით აუჯან-
ყმინს თავადები და მთავარი თით-
ქმის გადავარდა ბათუმისაკენო; მა-
ნუშარ დადინმა დაიწყო მთავრობა,
მიმხროს რამდენიმე თავდაზნაური
და ეს ქაქინჯის ციხე დაიჭრა და
გამაგნო; აქედან კარგა ხანს იმთავ-
რა, მაგრამ, როგორც-კი შეატყეს
მამინდელმა დიდებულებმა და თა-
ვადგამა ასე არ ივარგებნო, გაგზა-
ვნეს ბათუმს კაცი გრიგოლოან და
მოიწვიეს მთავარად. გრიგოლი მივიდა
ფრთს და აქედანაც აცნობა თავის
დისწულეს დათავა ჩინუს და მის
დასმარკა ჩინუს ასულს, დაბარუნ-

* იხ. „ივერია“, № 13.

რომელიც უბედური აზრი ჩას-
ტყვევია გუფში, განა სიძარითლე
და ჭეშმარიტება გაეგება, როდეს
საც იგი სიძარითლე იმის წყურ-
ვილის წინააღმდეგია?

სამართლიანობით აღჭურვილი
კაცი ისეთის ამბის შეტყობის შემ-
დეგ, როგორც უნდა მიყვანილი
ქართულ მოხელეთა საქციელით,
იტყობა: დაჩაგრულმა ახალმო-
სმენებმა ურჯულან სამართალში
იმ მოხელეებს და ან იმ დაწყვე-
ტილებს, რომლის წარმომაგვე-
ნენიაც ისინი არიან, და იმათს სი-
ძარითლეს მართლ-მსაჯულება თა-
ვისს მსჯავრან დასდებია. თორემ აქ
საერთაგო ინტერესი და რაღაც
პოლიტიკა ძალით ზედ მიყრე-
ბული ბარგია, რომელიც არც
უკვდავ ტემის ამ ამახებს და არც
თავად. თითქმის ქართულ მოხე-
ლეთა მთავის სულ ერთი არ იყოს,
სახელმწიფო ქონებათა სამინისტ-
როს დამსჯურებს ამ სახელო მა-
ძულეს, თუ რუსთა ახალ-მოხე-
ნენი?.. პირ-ერთი, აქ ადვილად
საფიქრებელია ისიც, რომ ეს მო-
ხელენი სახელმწიფოსთან თავის
პოვაგლობა აღსრულებენ და
სახელმწიფოს დაუყოვნებლად, რაც
მისი საჭიროებაა და რომლის
წარმომაგენენიაც ისინი არიან,
რომლის ინტერესების დაცვაც
იმა აქვე დაავალებული.

ესლა მართლ მსაჯულებამ რომ
ვატყვიანებს ეს ასევე და ხაზი-
ნა ჭკობითაა, მაშინ რაღა
უნდა ვთქვათ „Новое Время“-მ თავის
საქმეობრივად აღფრთხილებულ
ტექსტების ნაყოფს - რაღაც
„საერთაგო საქმეებს“ და „პოლი-
ტიკას“? მაშინ რაღა უნდა საქმეს
ამ მოხელეთა შესახებ, რომელთა
ამოცხადება თავხედი განჩინი და-
უჯდრის რუსის სამხატურში ქოთვე
ქართვე ითა?!

ახალი ამბავი

დღეს, ხუთშაბათს, 20 იან-
ვარს, საღამოს 5 საათზე, ქუჩე-
თის წმ. გიორგის ეკლესიაში და-

დი და მიხვედით, ქაქიჩიჯის ციხე
ანდრონიკოვს, მარკა ჩინოს ქალი
ჰყავდა უფლისკაცის მებატონის ქა-
ქიჩიჯის მახლობლად თ. მხეიძეს. ჩი-
ჩუა ფოთში წვილა, მხეიძე სამხრად
იყო წასული. დარჩა მხოლოდ ერთი
მარკა ჩინოს ქალი, რომელსაც უნ-
და აედო უფლოდ ეს ციხე. მაგრამ
ციხე ძალიან გამაგრებული იყო და
მხოლოდ მეციხოვნეჯარი იყო შიგ.
დღეობდა მარკა: თუ არ ხებიათ,
ამ ციხის აღება შეუძლებელია. მე-
ორედ დღეს ვასც მამანდა, შეიკრი-
ბოს სოფელი და რამდენიმე სათიხო
პანაურია; გამოგზავნა ქაქიჩიჯისა-
კენ, აქ შექმნა ტრილი და მოთქმა,
გრად-ერთი ჩემი პირშია შვილი
მომიყვანა. თურმე ამ ქალმა შვილი
წინ გაგზავნა კაცები შეილოთ, (მი-
სი შვილი იმ დროს საღამოდ მონას-
ტერში თორმე იყო), ჩასვენეთ ქუ-
ბიში და, როგორც ჩვეულებული
აქ მოასვენეთო. ამ ნიარად მოიქე-
ნენ და შვილიც აასრულა დედის
მამანდა. ყმწვილი, როგორც მი-
ცვალებული, ისე მოასვენეს ამ ქუ-
ბის კარებთან და აქ დაიწყეს ჩეუ-

შული პანაშვილი განსვენებულს
ქართველთა მწერალის აღქმანდრე
მხეიძის ძის ყზიზგის სულის მო-
სახსენებლად.

* * * დიბეკა და გ. მოვიდა გასს-
ყილად პატარა ახალი წიგნი - „По-
малное письмо“ ი. გოგებაშვილისა.
ს. წიგნი მრავლის პატარა წიგნი-
ტყვაობა. დაბეჭდილია კარგ ქაღა-
ლზედ, სუფთად, შერაცხვს 32 გე-
და ჰილის ერთი ამახი.

* * * უკანასკნელი გამოცემა „დე-
და-ენის“ ცრუ-და დარჩენილა. ამი-
სათვის ეს წიგნი უკვე ისტამბულა და
ჩქარა გამოვა გასასყილად.

* * * სოფელიდან ბეგრის დედ-მა-
მას ჩამოჰყავთ მცირე წლოვანი ბავ-
შვები და აბარებენ რომელსაზე მედუ-
ქენს, ანუ ხელისას გასადიდლოდ
დუნქანში, ან სასოში უჯამაგიროდ.
იმას ვარდა, რომ ორ-სამ წლოვით
ჯამაგირი არ იოგენ პატარანები, იმა-
თი ბავშვები მოკლემულიან არან რი-
ვიანს ყურადღებას და იტანენ ყოველ-
თთვის საზოგადოდ ბეგრის წვალებას
და განსაკუთრებით ზამთრობით არი-
ან ჯანჯვალად: დროებითი პატარა-
ნი თბობენ არ აცხვენენ და არ ახე-
რავენ თვითან უჯამაგირო შევი-
რდება... ხშირად შვიტრ-წყურვალ-
ნი ჰყავთ და სცემენ კიდევ. სასუ-
რველია, რომ ამისთანა ყმწვილების
ყოფას ყურადღება ჰქონდეთ მიქციუ-
ლი ვისვანძე.

* * * ახალ-ბაიაზეთი: წიღის საშვი-
ნელი სუსხიანი ზამთარი დადგვიდა
აქეთ. მოხუცებულნი ამბობენ, რომ
ამისთანა ავს ამინდებს ჯერ არ მოე-
სწრებოდათო. პურის სიძვირე ხომ
ისეთია, რომ აღარ გაგონილა. აქამე-
დ ფოთი პური იყიდებოდა ორ-ამა-
ხად, ათ შურად, ესლა-კი რვა ამახ
უხალთუნდ იყიდება, სხვა ხორაგე-
ვულიც აღმ ძვირია. ყინვებს მოჰყვა
სხვა-და-სხვა ავადმყოფობა, რომელშიც
ბევრი იმსხვერპლა. ხოლერას აღარ
დაუმართლა აქაურებისთვის ის საქ-
მე, რაც წიღვეანდებმა ავადმყოფო-
ბა დადამართა.

14 ამ თვეს აქაურმა მიღედებმა მ.
ინჭოშვილმა სწორა ქართულად და

დბრივი ტრილი. ციხის მეკარემა-
საც კიბეს და შეტყობინეს ციხის
უფროსებს, მარკა ჩინოს ქალი ბრძან-
დება და აავის შვილს სტირისო;
მარკამ გაგზავნა კაცი მეციხოვნე-
მად, ამალმა, თუ შეიძლება, ჩემი
შვილი ეკლესიაში დამსვენებინეთო;
მაშინ ეკლესია ციხის ვალავანში
თუხიშ იყო. მეტი რა ლინე ჰქონ-
და ამისკენ ნება მიცვალებულის
შესვენებას ციხის ეკლესიაში, მა-
გრამ ცხედარს თან უნდა შეჰყოლო-
და ლოლდ მარკა და ათი კაცი
მსხვერპლი. მარკამ მოუხმო ორ თა-
ვის ახალურს ვვათას და ლოლუს
და უბრძანა, როგორც-კი ციხის კა-
რები გაიღოს, ყველანი ერთად ცი-
ხეში შეიშო ივნდინ და თითოეული
თქვენგანმა თქვენი ჯარით ამა და ამ
სიმაგრეს მიშპროთეთო და ეს კომუნი-
აჯეთო. მე და ჩინოსნი ჯარით მესა-
ხე კომუნდო მივალ და ავიღო. ამა-
რით თუ არა ციხის კარი, მისცივნ-
დენ კარებს გახრი და შევიდნენ თუ
მათი ციხის ვალავანში, შექმნა საშვი-
ნელი ომი. დახმულეთ კომუნდო ჰქო-
ნდათ გამაგრებული და აქედან სცე-

ქადებაც ქართულად სთვა წმ. ნი-
ნოს ცხოვრებასა და მოღვაწეობაზედ.

* * * გომი: 18 იანვარს კანტორა-
ჩის მიროტინს უტახედდ ვაფურად
რეკოლეფრი და მოხედა მარტენი
გვერდში. და შუგველს შემწეობა აღ-
მოუჩინა აქაურმა ექიმმა და შემდეგ
დაქროლ ტულისის სამყურალოში
გამოჰხაზენეს.

* * * ვაზ. „Новое Время“-ს სიტ-
ყვით, მთავარ-მართებელს კავკასი-
ისა შერემტევს, რომელიც და ე-
ნად პეტერბურგში იმყოფება, წინა-
დადება შეუბნა იმყოფების მთავ-
რობის წინაშე, რომ სანიტარულ
მდგომარეობის მხრე საქირია გაუ-
მჯობესებულ იქნას კავკასიის ქალა-
ქებო.

* * * ვაზ. „Русская Жизнь“-ი ამ-
ბობს, ჩვენ ვაგიგონეთო, რომ ბ-ნს
მთავარ-მართებელს კავკასიისას საქი-
როდ დაუნახავს საგნებით გამოირ-
ვე ქალაქების საზღვრების ამაო გე-
გმათა შედგენისა და დამტკიცების
შემწეობით; აგრედვე რევიზია იქნას
მოხდენილი საქალაქო საქმეებისა, რა-
თა გამოირკვეს წვლილად ყოველი
შემოსავლი ქალაქის; მოისპოს მა-
მულებს გამო ატეხილი დედა და სა-
შუალენი იქნას ხმარებული ქალა-
ქების მიმდინარე შემოსავლის გასა-
ძლიერებლად. ამას ვარდა, საქიროდ
არის დანიხილი, რომ კავკასიის ქა-
ლაქებში მარტული საქალაქო დღეუ-
ლება იქნას შემოღებული.

დაშკვირდი

შენს მამულ-დედულს გაფურთხებდა
და ისიც შენ გაგაფურთხებდა.

მეიღანი (არაბული)
სამარცხინოდ ** მიმანჩა, რომ ვა-
განზე მოტეხულე ვეყმას; ამისა-კი
დაღა შეტრეკებდა; არაქისა ნღობა, რომ
არა მქონდეს.
დასმასი
**
იჭირის გულა ყოველთვის მიმეღება
მახანს.
ღურანესტლი.

მდნენ თოვებს, მაგრამ მარკა მიე-
ლა დანიშნულს კოშკს თათს ჯარით,
რომელსაც წინ ედებოდა. რასაკვირ-
ველია, ძალიან დაუპირადობდა, და-
უხალთეს უყურებდა მონაწილი და თე-
თანაც სუბუქად დიჭრა. მისი კაბა
და ლეჩაქი რამდენსავე აღგოლას იყო
ტყვისიგან დახვრეტლი. დიდი ხნის
ომის შემდეგ მარკამას სძლია და აი-
ღო კოშკი; ასევე მოქმედნენ დანარ-
ჩენი მომარბეები და სხვა კომუნიკე-
აიღეს. ზოგნი შეიპყრეს ციხეში მყოფ-
ენი, ზოგნი განდევნეს და ციხე თე-
თან გამაგრეს. გაგზავნეს გრიგოლ
დადიანთან კაცი, გრიგოლ მოვიდა
ფოთიდან თავის ამალით და, რაკი
ეს სიმაგრე ხელში იგლო, ისევე დი-
წყა მთავრობდა და იმთავრა სიკე-
დილდმდ. გრიგოლმა მარკასა ლე-
ჩაქი, ტყვიით დახვრეტლი, ვერცხ-
ლის ბლდნი მასზე და დღესაც უნ-
და ჰქონდებოდა მარკას შეიღობილებს
თავად ყულისკარდ შეიძინება...
ქვეყნებულ და დიარეთ ყველა ახ-
ლო-მახლო სოფლები, კარები, ოჩ-
ხობური, ლენქორთის, ერე შვეყე-
რის წაღწევის, მუ-რა, ჯგალს და

6 აქ აქ აქ
როგორც სხვენე უმრავლ
სინათლისაგან ქრება,
და სინათლე-კი სიხნულთ
უჩინრად არა ახდებო,
ისეც სირვენე სიბრძნესთან
ვეღარაფერსა შერებო.
მისი ძირი ბოროტების
სიბრძნის მალღოთა ხეობა.

ბზილისის პალასი საბჭოს მიტ ბარდაზაშვიტინობის ბაშო.

ამას წინად ევრიის* მეთაურის
წერილში, სხვა ვადაწყვეტილებათა
შორის ქალქის საბჭოსი, მოყვე-
ნილია შემდეგ მესამე საყურადღე-
ბო საგანი ვალდათ ისა, რომ დღე-
ისი იქით ტულისის ქუჩებში აღარ
იყოს კორიტული მტერისა, რა-
მელის დადება ხოლმე ყოველ დღე-
ვის დროს, საბჭომ, ხმოსან აეთან-
დილოვის არჩილის თანხმად, და-
დგინა თვინი იმისათვის, რომ ზე-
მოირწყა ხოლმე ქუჩები და მერე
დაიავა, რათა ამ სახით მტერი
აღარ დღეს, არ აფუქებდეს მატარ-
ში ხოაგელს და ქუჩებში არ უხე-
თავდეს სულს მოსართულ ხალხს.
სწორი მოგახსენოთ კარგი და ძირ-
ელ სისამიფრო ვადაწყვეტილებას
გახვთ, მაგრამ ბ. აეთანდილოვის
დადნარჩენ ხმოსანი თობად გო-
ლინისს არისპეტკისა და სხვა ლიდ-
ქების მეთა არაფერი უნახეთ, რომ
ეთი გულ-კეთილობა ჩაუდგინათ
ამ მოსარწყად ქუჩებისა ვადაწყვე-
ტილებათა თუხანი. ასეთი ვადაწყვე-
ტილება საბჭოსი, ტულისისთვის
ვარდა, რასაკვირველია ყველას გაუ-
ყურადებო და იტყვიან ტულისის
წარმატებში მიღლის, იმის ბედს
ძალით აღარ დაჰყვეს და სხ. და სხ.
მაგრამ მეთა გამოგრეტლებით და გე-
ტყვით, რომ ყველანი შესცდებიან
იმის იტყვის. აი, ბატონებო,
რადა: ყველას მოგხსენება, რომ გან-
სვენებულ ვორნოცოვის დროს დაი-
წყა, გრედ ურდებულის, კუკისი
განგებებ და ვაშენდა კიდევ პრიაკ-
ზის წვლობით, აგრეთვე ყველამ
ციხის, რომ კეთია არც პავრით და

სხვა მის პირად მდებარე სოფლებს.
ბ-ნი კონტინი ყველანა იკვლევდა
და იძიებდა, გლზე-კაცობა რას აე-
თებს, ის მისდებდა, ძველად მათ-
ში რ მუშაობა, იყო ვაგრეტლე-
მული, რა მურნებობა იკვლევდა,
მეფის წადგას, მის თვისებას და ხელ-
ნაწარმებს. აძლევდა ხალხს ყველ-
გან დღეობას, რა ნიარო მუშაობა
არის ფრო სასარგებლო და რას
უნდა ამოიქოთო მეთა ყურადღებო.
ასეთი დარიგების შემდეგ გლზეები
აღარავაუტრებდნენ ხოლმე იქვის
თავად და აღარ ჰფიქრობდნენ ვი-
თინივე ბეგრის დასადებათ ვიყა-
ვით ასულინი.
ამბარეების ვადლის შემდეგ ჩვენ
ვაგვეტყობო პრინც მიურატიის მი-
მულრ. ს. ქალაქში. აქ მასპინძლ-
მა ძეიან კარგად მივიღო და და-
გვალთ თავისი ზვარი, რომელიც
გაუქმებია ორბო-ტყვემად. ზვარ-
ში იოქმის ყველა ვარი ვხედა, ჩე-
ნებო: სეზანე (ობეკაში), სა-
ფევი, მანანდი და ფრანგული მუ-
რისი (ეს ფრანგული მურევი და

არც ადგილ-მდებარებით სხვა ტის სა-
ლისის ნაწილებს არ ჩამოუვარდეს დასა-
მარამ დღეს ეს ნაწილი ისე გულე-
ღოთ ქალაქის შორით ვადაწყველ. მ.
ბული, რაბა, ახლო რაბი ნახათ, რიკაზა-
გებრალუბო. ნახევიარ ქუჩები მასს
დაუბეგელი და სადაც ავია, ისასხდ-
ვაფუქებელი, რომ ეტლით, რა კა-
მინასდებოთ, გეშინათ კისერი ათება,
სად წვიმტერიოთო- მავალითად რა ქირა-
გახსენებოთ თუხანიის ქუჩები, რასამარ-
განაც მეც, ამ სიტყვისის დაშფერლ-
აგერ ცხრა წელიწადი ამ ქალაქში,
ზედ ვცხოვრობ და ყოველივე მათ ყო-
რუმოება კარგად ვიცი. თუხანორობა
ქუჩების რიკებოთ ეტესია და არც ერთ ავით
მათგანში ქვა-ფენილი არ არის, ისე შე-
ხლები და ქუჩები, უნდა მოგახსენომა ამ
რიკიანს გეგმაზედ არიან აგებულმოთ
და ვაგებულნი, მაგრამ ვერ წა-
სა მოიღვენთ ამ ქუჩების მდგომარეობა ვარს
ავღრბის დროს. უნდა თითონ სხვა
ხომ თქვენის თვლით, რომ და-
წყენებოთ მათს ვეიდურს ყოვანგებენს
ყოველივე მოძრაობა, ფეხით თუ ვან
თელი, შეუძლებელია, რადავანც ითამ ნა-
ბიანი ნიადაგო და ისეთი ტალახი გე-
ციხის, რომ თუ ეტლი ჩაფოთ, ურბე-
კველად საქირია რამდენიმე უღებოთ
კამეტი, რომ ვამთაიარიან. ამ ვაწყვე-
ვალობით ვაშუბუბულად სახლის პლურე-
ტრონებმა, ჩემს აქ ცხოვრების განი,
მავლობაში, სამჯერ შეიტანეს თხა კალ-
ენა სადაც ჯერ არს, ქუჩებში კი ვან
დავავებოთ, მაგრამ მათი თობა
დარჩა ხმად მლაღაღებელთა უღანს.
სა შინა და ქუჩების მათი იმვე ტ
ლახს შინა. ბ-ნ აეთანდილოვისს
ჩიგლის თანხმად-კი ქალაქის საბჭო-
გარდასდო ხუთასი თუხანი ქუჩე-
მოსარწყავდა.

კი ამბავია თქვენმა შვიმ! წესკოლ
გორით ქუჩების მცხოვრებნი მტერს წველ
მა არ შევავაწუხოსო და მეტი წილითა
ტალახისა და მტერში დაიხრჩვეთო
ამაზედ კარგი ვადაწყვეტილება კიდეს. ორ
შვიდობაზე ქუჩებმა იფიქროთ ეს ვილ ხოლმე
ქუჩოლებში არიან, არაფერს ვადასანა-
ტულებოთ ქალაქის სასარგებლოდ არ იხდენ, ერთ
თქვენც არ მომიკვლეთ, ყველანი იაშ
მეტს და ყველაზედ ადრე. მაგლო მე
თოდ: ჩემი სახლის პატრონი აღარ იაშ
წელიწადში ქალაქის სასარგებლოდ არ ხე-
როკ მანეთს და ხუთ შაურს და ათ
ფრანგულს, 2 მ. და 50 კ. ბუჩკ ვერ
ჩვენებური სენაური, მეგრულია, მის
ნაწილი ერთი და იგივე ყურდეს აგრეთ
მაგრამ არ ვიცი, საფრანგეთში მამ
მუქრანითა სამგებლობო, თუ გეყ
მეგრელიდან წაულით საფრანგეთში უფ-
წეს: ესლა-კი მურეველი პრინცს ლობით
ფრანგეთიდან აქეს გამოაწერილი ჰქონს
პრინცს ჩვენი ვახუშტი დაუფრთხა აქ
სის (ИЗВЕЩА) ვახუშტ. ყველას გულ-
კარგად უნარია და იმდენდ სწამობრად
კარგად მოსალისა, მაგრამ, სასწა მებერ-
ხობოდ ვახს ვილოქკაბა ვახუშტმა ერთ
პრინცი უღლის და სწამლობდა, რაკი
პრინცი უღლის და სწამლობდა, რაკი
სწამობდა ვახუშტისა ვახუშტმა ერთ
არსა ვახუშტმა ერთ
არსა ვახუშტმა ერთ
არსა ვახუშტმა ერთ

სხე ტის საყრდენი და 5 მ. სახელწოდებო
 უფროდ დასახლდა. შემოსავალი ქრებმა სა-
 ისე გულბედან წელიწადში 300 მ. ამ
 უბედულო მ. იხსნა წელიწადში: 80 მ.
 ახალი, ზიკავის ვალისა, 13 მ. დასახლე-
 უბნები: 11 მ. და 27 მ. 75 კ. ქალაქის გე-
 გია, ისახლან, სულ წელიწადში 120 მ.
 თი, რა კ. ახლა ანგარიშზე სახლის შე-
 სარების ათება, მდგომარ, რომელიც გე-
 გიითაბ მქრას არ მოგეცნება და ამ სახის
 ტები, რასამართლოში თრევით უფრო მეტს
 დამწერილ და ღრის გავარდინებთ და
 ამ ქრეობა, რომ სახლის პატრონი ეშპის
 ვილოეც კმა ყოფილა და სხვა არაფერი. ის
 თუმანოვი კარგი არ იქნებოდა, რომ
 არც ერ, ავიანდლოვს და სხვებსაც ის
 ვარს, სეკა შეტეხიან ქალაქის საბჭოში,
 განსწიან ამ საწყალ ხალხს ქრებში ქე
 ავებულყოფით, თუ სრული ჩეენი ხარჯით
 ვერ წავ, სანახეროდ მიიქც და ამით
 იმარტოდავარჩინოთ კისრების მტერებს,
 თიონ ცხვა უბედურებას. ქრების დავე-
 რომ დაწკი დამაიწყდა და ვერაფერი
 ყოფილებსენით, წელიწადში ორჯერ
 თი თეენ ამ ჩეენს უბედურს ქრებს,
 განაც კომ ნავაგის-კი ისევე აქა სტოვებენ
 ტალა არ გააქეთ, ასე რომ წელიწადი-
 ფლო, ურბეტი თვე, ნავის წირვეში ვი-
 მემ ულებიანი და შენი მტერი, თუ მართლ-
 ამ ვაწყვეც დაუწყეს, მაშინ ხომ მეტს
 ახლის ჯდრებში ჩავიციეთ აქ მცხოვ-
 რების გან, რადგანაც ზამთარ ზაფხულ
 ტანის თხი კალთში უნდა ვიართო ტა-
 ნებში კის გამო.

ჩამოთელი

ქობის სახეობები

ქობის სახეობები (შორაბნის მახარა),
 ქობის სახეობები. ჩეენში ავგრ სამი წელი-
 ძე ჩეენს არსებობს ორკლასიანი საჩრე-
 ბეში: 1. კელო, დაფუძნებული სკოლის
 ახალი მტკიცე ბ-ნ ჩიკვაძის მიერ, მზრუ-
 ზეტი წილმა თავისი ხარჯით ააშენა საქმოდ
 იხარჩევითლო თოხ-თათიანი ქეთიკირის
 სულეა ვილ, ორი მოხრდილი კლასებისა-
 თ რა ვილ, ხოლო ორი უფრო მოძკრო
 გადასახლებლებისთვის. მასწავლებელი
 იხილნა, ერთი ტფილისის სასულიერო
 იაში კურს-დამთავრებული,
 ყველა მგორე ბონის საოსტრო
 ანი ტეარ იაში. უფინ ჩეენში მთელი
 აარგებელი ამ ხუთი სოფელი რომ მი-
 ჯღის დაბ უფრო წერია, კითხვის მოკლედ
 ბუჭს ვერ იშვავიდი გლეხობაში;

რუადი წიგნის ღირსებისანი არიან; გვა-
 ყურძენ ავგრდევ მათის ღირსებისა-
 ანგითილენ ვაგეთებული კონიაკი. ყო-
 რი, თუ გეცნება ამას ამ საპატრო ოჯახის
 საფარისაში უფლიან და მათის ზედაზე-
 პრინცს კრებით ყველგა ყოველივე.
 მოწყობილი წმედ ჩეენ გავგუზავებთ
 ტეგენია აღმოსავლეთში, მღინარე ინგური ძა-
 ველოსი გულ-მოსული დაგვიგება და
 იც ქობისა და გლმა ვასელა, მაგრამ
 ამ, სანუ მგერლმა ჩეენი რვა ცხენი
 ა გასწრება ერთმანეთზე და ცხენურა
 რა ქობისა აკირებით. მძლავრმა წყალმა
 ბერ ბეც კურს მიაღწა და კარვა მან-
 ლობიანა: წალი, მაგრამ მგერლმა მის-
 კაკი თაგურები, უფროა ყველას აღ-
 შიკო, რა და გავა ვაიყვანა, ჩემი მგზა-
 ამა მან, კარწმუნებულნი იყვენ, მე-
 ვილ დარჩილანი, მაგრამ მშვიდო-
 ა მიწის წყლის, მშვერ ჩეენც ერთის და-
 არინცისა ქულის ნავით ძლიეს-ძლიეობით
 კარვად ვყვანა.
 წესი და გლმის ვეწვეთ აქ მახლობლად
 ავლა, რამდენს. ქუბტრინიჯში ახანკარ
 ახანკარ აქ პატრონებს, რომელიც ჩეენ-
 ბაშიში არსებობს აფხაზეთის სტუმართ-მო-
 თვის დეპარტამენტი, მიგვიღო და დიდი ჰა-
 ეს ღირსებას.

ელკო ქრთა ოჯახი არ არის რომ
 ექ ერთი წერია კითხვის მიკლედ ბა-
 ვეში არ ზნახათ. სასიამოვნო სანა-
 ხავია, როცა ზედაით რომ მოხუცი
 ამ ზამთარს კერას შემოსხლდობან,
 ყურს ვეღებენ ზატარა ბავშვის კი-
 თხეს და სიამოვნებით თვალნი
 ტრემლით ეყვებთ.

მოლოდინი ის იყო სამწუხარო, რომ
 სკოლის არ ჰქონდა წიგნი საცავი,
 რომლის უქონლობაც სამძიმო იყო
 სკოლისთვის. მაგრამ ამ სენსაც მალე
 მიუღო ბოლო სკოლის მსრუდელმა.

მან დაარსა მშენებელი წიგნი სა-
 ცავი, სადც მოიპოვება ყველა ქა-
 რთული წიგნი სასკოლოთა მწერლე-
 ბისა გაფორავებული და ორგანი-
 ლური კი ამბავი მით უმეტეს სასი-
 ამოვნია, რომ ამ წიგნი-საცემად
 მიაქეთ წიგნი არამკეთ ბავშვებს,
 არამედ დიდებსაც ქალსაც და კაცსაც.
 აქედამ ცხად სჩანს, რომ ჩეენში
 ყოფილა და არის ხალისი წიგნის
 კითხვის და სწავლისა.

ამ მზრუნველმა არც მასწავლე-
 ბლები დასტოვა უნუგეოდ, მათთვის
 დაიბარა ამ ახალ წილდამ ყველა
 ქართული ცერან-გაზეთები და ამით,
 რასაკვირვალა დიდად გახარა მასწა-
 ვლებელნი, ყოველ ამის გამო ჩეენი
 სკოლა დილით რომ წარმატებში
 შეიბი. ამბავნი, რომ სკოლის მესამე
 კლასიც უნდა მიუმართო და მამსა-
 დამე მესამე მასწავლებელიცა.
 დღემდამ ჰქონას!

სხვა ამბავი აქეთ ია რა არის:
 ჩეენში და საზოგადოდ არგეთში
 დიდი ნაკლებობა ჰქონდა ხალხს, ას
 გლეხში ერთს აქვს წელიწადში
 არამც თუ წილის, არამედ ახლაც
 ნახევარზე მეტს ავლია სიმდი. ვა-
 სასკილი არავის აქვს და, ვიაც აქვს,
 ძალიან ძვირად ჰყიდის. ბათმან-
 ში (ჩეენებურ ბათმანი ოცია შვი-
 დი გირაქნაქ) სამ აბახ ხან ციმეც
 შაურის ახდებიან, ზოგს ჰოქავს
 ქვემოლან, მაგარა, რა ვაიციდა,
 იმავე ფსად იყიდება, ხოლო თვით
 სიმდიდრე გლახაა ჩარჩებს ვაუფენდათ
 ავადგამა. წყრულს ვევიანაა ჩს-
 ჯიბევენ, ფულს თუ ყურადღება არ
 მიაქციეს, ვისაც ვერაირს.

ღვინო ბლომად მოვიდა, ქეღღ-
 ბა აქეთ დაიბრუნდა. ამ უბედურ-
 რომას თან დღეობო საქონლის საზ-

მეორე დილის ცხენები მოგვიყვანეს
 სოფლიდან და ჩეენს ვახს ვაუღე-
 ვით, დავიარეთ ს. ქუბტრინიჯი, შე-
 მდევ ავღილი სათაფლის მთაზე, სა-
 და არის გადმოდგარი ორი ათასი
 ორის ფუტის სიმაღლეზე ციხე, რომ-
 ელმავეც ოღესენ ყოფილიან რომი-
 დამ გავიგზავნილო პატრები ავგ-
 ლობიანი გელოვნიანგან დაპატრე-
 ბულნი ფრანგთა სარწმუნოების ე-
 ვერტლების სურვილისათვის. ამთავ-
 პატრებისა დიდი დილობატივობი
 მიყრ-მოწყრა გამოუწყვეთა მთაფ-
 ბისა და რომის მმართველობის უა-
 შმედევ პატრები ვაუნთავისუფლებითა
 და კიდევაც ვაუღეწენით ამ ქვენი-
 დან.

ციხის მახლობლად ათას ფუტის
 სიმაღლეზე არის სოფელი. ჩეენს
 სოფელი დავიარეთ და შევერბით
 საქობო ცნობანი. გვიამბეს, რომ ამ
 ბოლო დრომდე ქარი არ იცოა
 ჩეენს ქვეყანაში და ესე-კი ოღენ-
 დი ქარი ჰქონია (ზენაქარი). ამ სა-
 ფელში ვნახეთ მაღლარის ვენახებ,
 ვუბნებ აშუშეულა ყველა ხურმის ხ-
 ზედ და თხემლახედ; ყურძენი ძრ-

ლოს ნაკლებობაცა, საქონელი ში-
 შლით იხილება. ზოგი იხილება რამ
 ზოგს დანას უსეამენ ყელში. არ
 ციან გლეხებმა რა ჰქნან და ვა-
 ვეფულამდე როგორ გამოაკვივინ
 ქონაქელი.

ზამთარი ცივია. ქარყვანა საშ-
 ნელი. დათხისლს პურებს კარგი მო-
 სავლის პირი უჩანს.

ვლ. სალამე

წმინდი რამდენიმე მიზატი

ნება მამოქოთ თქვენს ვაჭეთის შე-
 შევამდე, მაგალბა ვეკვანს ამით, რა-
 მელვანტ მამსაშეა ვაჭრებულ სკოლას
 სასწავლებელს შემოსწავს თავისათ
 წყადი, აი საა შემოქმედება: თამარ
 კვლავაშადას 5 მ., ზედაგაა კვლავა-
 შადას 1 მ., სანდრა მამაშადას
 10 მ., ჯაგრეტი კვლავაშადას 1 მ.,
 მესამე მესამე 1 მ., კასიდ კვლავაშადას
 1 მ., მ. გ. 5 მ., და ვიარე კვლავა-
 შადას 5 მ.,

ილია, რაქდენის ქე კვალაშადას

რუსეთი

საადგილ-მამული ბანკებს განზრ-
 აბა აქეთ ვერეშუბეჭან მსესხებელი
 სესხის ვარდახად 5%, გირავნობის
 ფურცელთა 4 1/2% ზედ შეცვლით
 და ავტოდე დიდდენდის წელიწად-
 ში 1/4 დის შემცირებითაც და ამი-
 ტრამ შემდგომელოებენ მთავრობის
 წინაშე, რომ ნება მიეცეთ ძირეულ
 თანხის შესაფერად 15-20-ჯერ მე-
 ტის სესხის ვაცების ესეა მხოლოდ
 ათ ჯერ მეტის სესხის ვაცების უფ-
 ლება აქეთ.

სახელმწიფო ქონებთა სიმინტრ-
 როს ვარდაცა განსახილველად პრო-
 ექტი უმაღლესის საავრონომიო ინს-
 ტიტუტის, რომლის დაარსებაც ხარ-
 კილი ვანუზნახავი. ეს პროექტი
 შედგენილა განსაკუთრებულ კომი-
 სიის მიერ, რომელსაც თავჯდომე-
 რობად პროფესორი შემოავი.

საერო განათლების მინისტრს შე-
 ძა ძღვენილად დაუწახავს, რომ დრო-
 ბით სწავლის შეტერების საქმე სო-
 ფლის პროფედ-დაწყებისა და სმაზ-

ელ ესა. ასე მოხსენილი ვაზი მე ვერ-
 არსად მინახავს. ეს მაღლარი არის
 ამ მთის სამხრეთის მხარეზე და დი-
 ლოდამ სადამომდის მზე დასტეკების.
 გასწიწეტი ხურმის მაღლარი და
 თხემლისა და აღმონანდა, რომ ერ-
 თის ყურძენი სულ სხვა იყო და მე-
 ორის სულ სხვა, თუშეკა ვაზის გი-
 ში ერთი და იგივე იყო. ხურმის ფო-
 თოლი კიდევ დასცვივონდა და ყურ-
 ძენი მშენებელი იყო დამაწეფებელი
 და გამორეალიც; თხემლა-კი სულ
 ფოთლიანი იყო და თხემლის ფოთ-
 ლის შემწეობით ნამი უფრო ბევრი
 შენახულ იყო. ამის გამო ყურძენიც
 არ იყო ისე მწიფე და გამორეალი.
 თუთუოც ეს უნდა იყოს მიზეზი, რომ
 ჩეენი ძველები კარგის ჯიშის ვაჭებს,
 გოდათურს, სენანურს, კვიტი-
 ლუს და სხვას თუთუო-ჯარმანედ
 აუშუგდენენ ხოლმე და ამიტოა ვან-
 თქული ღვინო დგებოდა. ჩეენ კი-
 თეთი, რაჟამ დაბლარს არ აშუშენ-
 თიო, დაბლარი უფრო ადგილი მო-
 საცვლელი და თუ საქობო იქნა,
 წამოლის სხურება მიყრდებათ.
 გლეხებმა ვეიასა კ: ბატონო, ჩეენ-

რო ქალაქების სასწავლებლებში, თუ
 ვინიკობა ავადყოფილმა რამ გან-
 და, ვადსწყვიტონ ხოლმე ერთმა-
 ნეთთან მორიგებით ადგილობრივის
 ენისქეტორმა, ისე-კი რომ თავისი
 დადგენილება მოახსენონ ხოლმე სა-
 ვუბერნო მმართველობის საქმეში
 განყოფილებას და საერო სასწავლე-
 ბლების დარექტორას.

ამ ახლო ხანებში სტამბოლში იმა-
 თება რუსეთის შინა-მწიფელობა ნა-
 ყიობის საწყობი. პირველი უთავა-
 რესად წაიღებენ არშეებსა და სხვა
 ქსოვილებსა და ტყავს, ხისა და ლი-
 თონისაგან გაყუთებულს ნივთებს.
 ამას წინად სკაფეს არშეების, და
 ქსოვილების გატანა აღმოსავლეთის
 მახარის და ძალიან გაიყუთ. ეს საქ-
 მე უკისრია ერთს დიდს საეკონო ამ-
 ხანავაზას. ამ ახანავაზას მსურს ში-
 ნა-მრეწველთა ნაკეთობანი რომის
 გამოგობათა შემეწეობით შეიძინოს.

ტერის განყოფილებას მოსკოვის
 სამეურნეო საზოგადოებისას მსურს
 გაეცკელოს სემურნეო იარაღები
 სამეურნეო სასწავლებლის მოწყობით
 ნამყოფთ დახმარებით და შემეწეობა
 აღმაოზროს ახალგაზდა მეურნეებს.
 იმათ დაურკიდებთ განკარგებული
 მანქანები ამ მანქანებით ივლიან
 სოფლებში, სადაც, ვინც-კი მოისუ-
 რებებს გლეხი თუ მებატონე დახმა-
 რებით ვალეწვას, განიავებსა და
 ხორბლის გაჩევის საქმეში.

8 იანვარს სახელმწიფო საბჭო
 მოისინდა კანონ-პროექტი დედათა
 სწავლაში ცვლილებათ შემოღების
 შესახებ. უმთავრესად ამ კანონ-პრო-
 ექტის შემდეგ ცვლილებანი უნდა
 იქნას შემოღებული: მიეცეს წოდე-
 ბრივი ხასიათი გინანაზის და უფრო
 მეტი ადგილი დაეთმოს ფრანგულისა
 და გერმანულის ენების სწავლებას;
 შეტრიაგულ იქნას დრო სამეცნი-
 ერო საგნების სწავლებისა და და-
 არსდეს დაბალი ხარისხის სასწავლე-
 ბლები ყოველი წოდების ქალთათვის.
 შედევ ყოველმე შენიშვნის მოსმე-
 ნისა, საერო განათლების მინისტრმა
 ეს კანონ-პროექტი უაწევე წილი.

ში საზოგადოდ, და მეტადღერ ვაეც
 ადგილებში, ძლიერ იცის ნამი, ვი-
 რომ წიგნის გამოსვლამდე ძალზედ
 სველია ხის ფოთოლიცა და მიწიც;
 დაბლარი რომ ვაგაწმერთ, ერთი
 რომ ნოტობის მიზეზით ყურძენი კარ-
 ვად არ დამწიფდება, და რომ დამ-
 წიფდება, მაინც ბევრი წყალი მთაზე
 და მბლი ღვინო დადგება; ამასთან
 დაბლარს არც საქობისი ნიაგი მო-
 ხელება და ამ მიზეზით ვაზის ფოთ-
 ლი მუდამ სველი იქნება. ცხადნი,
 რომ ის ვარეუობა ნამდვილად შე-
 უმწიფეია ხალხს და სწორედ რომ
 დაბლარი არ ივარგებს დასავლეთ
 საქართველოს იმ ადგილებში, საცა
 ნისესტეც და სისველე ჰავრასა
 დედამწიწს ბლომად აქვს. რაც შე-
 ენება დაავადყოფილ ვაზის წამ-
 ლობას, ამასაც ადვილად მოგვეგება.
 საქობო იმამდ დარჯის ხალხმა
 ხურმის ხეები და გახარდოს არა
 უმაღლეს ერთ საყენისა, მანუ საყენ-
 ხისაგან, ეს ადგილი ანუ სხურებუ-
 მისა მთავა წასასვლელ შტობების
 მოკვეთია. ამისთანა ხესთან დარ-
 გული ვაზი მშენებელი ვაიწივმა,

უცხოეთი

საზარაზათი. სფრანგეთში ჯერ
 არ შეტერებიათ ანარხისტთა დაბა-
 ტირებმა. შამანში, სხვათა შორის,
 დაბატონირეს ერთი იტალია ნაფიც
 ვეკოლოვანი. ამავე დროს ვაზეთების
 მმართველი ვოლიანის და იმის ოჯახის
 შესახებ-და ლაბარაკობენ. პატების
 კომისიის ვოლიანის დასჯის საქმე
 უნდა გადაწყვიტა, მაგრამ კრება გა-
 დასდეს შამანთან. ვოლიანის ქლო-
 შვილი ვადამსქენეს. იგი შევერდო-
 მებინა ერთს მოხუცს ვაჭარს ანარ-
 ხისტს. პაწუა სიღრნავს და ვოლია-
 ნის საყვარელს მარხალს ნება და-
 თეს დასახველის ნახვისა. ვოლიანს
 ინაის დანახვად გული ამოუჯდა,
 ემაწილს თავზედ ხელს უსვამდა და
 ამბობდა: „საბარლო უმწიფილო!“
 როგორც პარაზში, ისე პროვინციის
 ზოგერთი ქალაქში ღინამიტი ააფე-
 თქეს, მაგრამ მაგდენად დიდი უბე-
 დურება არა მომხდარა-რა, რადგან
 ზოგან უფრო ხურბობა იყო, ვიდრე
 ბოროტ-მოქმედება. უფრო სიზრდ
 ყუმბარა აფეთქდა ნელში, იმ სახლის
 ლომესთან, სადაც სცხოვრობს ვაზ.
 „Cocardes“-ს რედაქტორი დიუპრე,
 ღინამიტითვე აფეთქეს ამას წინად
 ბრაზილიდან ბორლონი მოსული
 გემი. რამდენიმე კაცი მოკლულ იქნა.
 აფეთქება ჯოჯოხეთის მანქანს შე-
 წეობით არის მომხდარი, მაგრამ ის-
 ეკი ჯერ არიან იცის, ბრალდულ-
 ნი ანარხისტები არიან, თუ ეს ამბა-
 ვი უბრალო ბოროტ-მოქმედება,
 დაბედულად საქონლის ფულის მისა-
 ლებად მოხდენილი.

იწმინდი. ლონდონის გ კთები
 თითქმის დღე ყოველ აქტებენ
 თავის მკითხველებს რუსეთის სამხე-
 დრო საზნადის ამავს. ვაზ „Da-
 ily News“-ი ამბობს, ნიკოლაევისა,
 ოდესისა და სვესტოპოლში ყველა
 დარწმუნებულა, რომ შავის ზღვის
 საუცხოო ფლოტი რუსეთის დამ-
 ხანს არ იქნება ვაგ ზღვაზედ დამწყ-
 ვეფულიო. ამ ვაზფულზედ იგი შე-
 უერთდება ხმელთა შუა ზღვაზედ
 მუკუს რუსეთის ესკადრას და სულ-
 თნიც უქვევლია ნებას დართავს ამი-

ხურმის ხეზედ და წამლის კუერებაც
 ძნელი აღარ იქნება. ყურძენი ას-
 ელილება ნამს და მშენებელი დამ-
 წიფდება. ასე საქმის მოწყობით,
 ხალხს ვენახი ათვის სარი აღარ დას-
 კირება და დიდი ღირებულობა.
 ეს უფრო საქობა ამისთვის, ვინც
 დაბლარს და ქობიან ადგილებში აშე-
 ნებენ ვენახებს. დღემდე ყურძენი
 მისავალი იყო უფრო მთიან ადგი-
 ლებზე, ხოლო ამ ბოლოს დროს,
 რაკი ხალხი რკინის გზებს მიეტანა,
 თანდათან მიიღგნ ჩამოღის ვაეც
 ადგილებში და აქ სახლსა, ესე იგი
 ესახლება ისეთ ადგილებში, რომე-
 ლიც ძველად ცნობილი იყო ცივე-
 ბიან ადგილებად. აქ გადმოაქეთ მთა-
 ადგილების კულტურა და აშენებენ
 დაბლობებს, მაგრამ მე დაბლობ ად-
 გილებში არსად მინახავს დაბლარი
 ღვინო ისეთი კარგი, როგორც
 არის მთა ადგილებში. მამსადამე ამ
 ნარის მდგომარეობას საქობა და-
 აკვირდენ კარვად და ისე მოიქცენ
 ახლის ვენახების ვაშენების საქმეში.
 გირაგი ჩინვა
 (დასახული იქნება)

სას, თუშკა შეიძლება პირველში კოტა გაანქნოს სსპეო.

Standard-ი კიდევ კარგის შესახებ პლაპარაკობს. მანკიდგან იუწყებიან, რომ რუსეთს განზრახვა აქვს მტკიცედ მიიკისოს ფეხი კორეაში. რუსეთის წარმომადგენელი მიმპარათა მეფეს და სთხოვა, ნება მოგვეცეთ ასე რუსეთს მიწად-მოგვეცეთ იოჯახი ვადმოვასახლოო კეკოფუში და ხუთისა ან შეიღის წლით საცდელი ახალშენი გავმართოთ. რადგან ეს ადგილი ნაყოფიერი არ არის და ამას გარდა გარდმოსახლებული რუსები, ქობებში-კი არა, კარკებში აპირებენ დაბინავებას, რაღა თქმა უნდა, ჩინეთის მინისტრ-პრეზიდენტმა უარი განუცხადა რუსეთის წარმომადგენელს და ნება არ დართო. ინგლისის სხვა აგენტები თითქმის ყოველ-დღე იუწყებიან, რომ ჩინეთში შუა აზიაში უკვე გაიყვანა რეინის გზა და ამ მხრისაკენ ფეხს პაგრაღ იღებნოს.

ბოლშაბრი. სახლვარ- ვარკეთის გავრცელება ამას წინაღ გავზანდილი იყო დეგემა სოფილიდან, რომ გერმანიის აქაურ მთავარ-ელჩის მშეწეობით რუსეთი თხოულობს 1889 წ. წლიურს გარდასახანს ბოლგარიის-გან, იმ სამხედრო ხარჯის შესახებ-ლად, რომელიც რუსეთს მოუვიდა ბოლგარიის საქმეზედა. ეხლა ეს სახლვარ-გარეთის გავრცელება ამომგენ, რომ შეიძლება ამის გამო საქმე გამწვადეს. რადგან რუსეთი განგებ უპირდება სამბროლო ბოლგარიის, ფულსა სთხოვს, მაგრამ ბოლგარია არ უპირებს მიცემას, რადგან იმამპირატებს რა იმითია. ბოლგარიის მმართველები მოწადინებულნი არ არიან დაემორჩილენ რუსეთის მოთხოვნისთვის და აი რა მიზეზია: ცნობილია, რომ ბოლგარიამ იკისრა წელიწადში 2.250,000 ფრანკის გადახდა იმ სამხედრო ხარჯის აღსადგენად, რომელიც რუსეთს მოუვიდა ბოლგარიაში; ისიც ვიცით, რომ, როდესაც რუსეთმა 1889 წელს მოსთხოვა ბოლგარიას 1885 წლიდან ზემოხსენებული ხარჯი, ბოლგარიამ გადაუხადა. ეხლა რაც 1889 წლიდან რუსეთს ფული უკლება, სოფიის პანკში შეტანილი ის ფული და, თუ ბოლგარიის მოთხოვნა აქამდე რუსეთის მხოლოდ იმიტომ, რომ უნდა თავისი მოთხოვნისთვის შეესაბამებინოს რუსეთს. ყოველთა უწინარეს აქათქმეობის არის, რომ ბოლგარიის რუსეთისა ტრუმინის ჯარის შესახებ ხარჯი ეტყება. ამას გარდა, ბოლგარია დროულად აგრეთვე იმასაც, რომ რუსეთისაში დასახლებულ ბოლგარეთის მიერ ნაანდერტევი ფული ბოლგარიის საქველ-მოქმედო საზოგადოებათა სასარგებლოდ, რომელიც ბუქარესტში მყოფ რუსეთის მისიასა აქვს შენახული.

ამასთან აესტრისა და უნგრეთის გავრცელება დარწმუნებით ამბობენ, რომ რუსეთი მიანიც თავისი გამოტანს. მაგალითებარ Pesti Naplo ამბობს, რომ თუ ბოლგარიამ არ შეუსრულა რუსეთს სურვილი, რუსეთი ბოლგარიის ტრთს ნავთ-საყუდელთაგან დაიჭერს.

ამასთან აესტრისა და უნგრეთის გავრცელება დარწმუნებით ამბობენ, რომ რუსეთი მიანიც თავისი გამოტანს. მაგალითებარ Pesti Naplo ამბობს, რომ თუ ბოლგარიამ არ შეუსრულა რუსეთს სურვილი, რუსეთი ბოლგარიის ტრთს ნავთ-საყუდელთაგან დაიჭერს.

ამასთან აესტრისა და უნგრეთის გავრცელება დარწმუნებით ამბობენ, რომ რუსეთი მიანიც თავისი გამოტანს. მაგალითებარ Pesti Naplo ამბობს, რომ თუ ბოლგარიამ არ შეუსრულა რუსეთს სურვილი, რუსეთი ბოლგარიის ტრთს ნავთ-საყუდელთაგან დაიჭერს.

ამასთან აესტრისა და უნგრეთის გავრცელება დარწმუნებით ამბობენ, რომ რუსეთი მიანიც თავისი გამოტანს. მაგალითებარ Pesti Naplo ამბობს, რომ თუ ბოლგარიამ არ შეუსრულა რუსეთს სურვილი, რუსეთი ბოლგარიის ტრთს ნავთ-საყუდელთაგან დაიჭერს.

დოკ. ნენს. თიფლის, 19-ოქტობერი 1894 წ.

გვსარობი

ერთმა მტკედ ზრდილობაშია კაცმა, რომელიც ვიღაც ქალსა სწრად წერილს, ასე დაბოლოვა თვისი მიწერილობა: „დღეს ისე ცხელა, რომ თქვენს ნება დართოთ, ფრკ-განდილი და აველსახვევ ჩამოსწილი გწერთ ან წერილს“.

ახალგაზღ და გონება-მანვილს ქალსა ჰკითხეს:

— ეს უფრო მისთვისღებ, ქალა, მიღდას ჯეცსა და უტოდანარს, თუ ღარისს, მაგრამ ჰქვიანს-კოა.

— რასაკვირველია, მეორეს ვამჯობინებდი, უსახუბა ყმწეულმა ქალმა: ვამჯობინებდი იმიტომ, რომ სულელი მღღადარი შეიძლება გადატყდეს და ქონების შეძენა ვეღარ შეიძლოს, ჰქვიანი ღარიბი-კი ყოველთვის მთავარბრებს თავისი გონების შეწყვეთით ლუგა-პურის ჰამას.

აი ერთი ამერიკული მიზეზბებული განცხადება:

„ყველა ღიღბულნი კაცნი სიცილიის წინაღ შესანიშნავს რამებ იტყვიან ბოლგე, ნაპოლიან პირველმა უკანასკნელად სთქვა: „ჯარია... მიზეზბებული ადგილი...“ შესანიშნავს გერმანელმა პოეტმა გეტემ ძალა და ღონე მოიკრიბა და ძლიეს წარმოთქვა: „სინათლე, სინათლე მომეცითო...“ მირაბო დღეულენდა: „ყველი, ვარლიო...“ ხოლო ჯეკ ბოლგერს-კი, შტატ გოროგიაში ამას წინაღ გარდაცვილბა, სიცილის წინაღ წამობაბა: „სიმ-რინისა და ანხ. ქარხანაში შეყრილი ტანისამოსი ჩამაცეთი კუბოში, რადგან იქ საქონელი კარგი აქვი და სავცხობოდაც ჰქურენ, მე-კი მინდა, რომ კუბოშიც კობხად ვყო გამოწყობილია“.

ბაზოსადები ცნობა

აი სრულიად უბრალო საშუალებბა იმის განსაკუბად, სინესტრბ არის თუ არა სანდობი. უნდა გარკუბ დასაკულოთ ექვტანისა: ფურცელი და გაშლით დასდით მინაშეღ, რომელსაც ჟურქ მასთან თსჯად ზეთი უნდა წაუსობთ. შედეგ ეს ფურცელი გარეო ჰქურე უნდა გაპროთ, საფრთხილით აპროთ მინაშეღს, დასკრათ რამდენსამე ნაწკრად და ასე შეინახოთ შმასას ჯეცის. როგ გინდოდათ შე ტეოთი რომელსამე ექვდა ნოტობა თუ არა, ერთი ნაწკრა ამ ექვტანისა გაუტეოთ ექვდა ასლი ასე-კი, რომ არ შეესობთ ექვდას: თუ სოტობა უთუოთ შედეგუშეს ეს ნაწკრა და თუ შმასდას, ასეც ასე დაიბეჭა, რეგონდ იყო.

დეკემა

18 იანვარი

პეტიპარაზი. წუხელ ხელმწიფე იმპერატორს სიციხე არ მოჰმატებია; დილით 18 გრადუსი ჰქონდა; ნიშნები ელექტრის უბებისა ჰქრება; ბრონიტი ისეც აქვს და უადმიყოფს ძილს უშეობს, მაჯა კარგა უტყმს.

19 იანვარი

პეტიპარაზი. ხელმწიფე იმპერატორს სიციხე აკლდება საღამოს 18, 7. ბრონიტიდანაც კოტა უტეობის, ნდება და ხანდისს მთკლე ხნობით ძილს არ უშლის. მაჯა კარგი აქვს. გადაწყვეტილია გაკეთდეს რკინის გზა ჩრდილოეთისკენ. დანიშნულია კომისია გზის მიმართულების გამოსაკვლეად.

სოფია. შეთქმულია ლუკა ივანოვს და იმის ძმას, რომელიცაც განზრახვა ჰქონდათ პრინცი ფერდინანდი და სტამბოლი მიეციათ, სასჯარგომ გადასწევილი ლუკას 15 წლით ციხეში დასწევედა, ხოლო მის ძმას სტოიან ივანოვს სამის წლით სამოქალაქო უფლებბათა ჩამოურთმეველა.

პრინცი ფერდინანდის კობტურგის მეუღლეს ვეი ეყოლა.

შეტებურბურგის ბირეა, 18 იანვარი.

Table with 4 columns: Item Name, Price 1, Price 2, Price 3. Items include flour, oil, and other goods.

ინვარიის ფოსბა

შ-ს. ბ-ს. 6. შ-ს. თქვენი წერილი დაიბედა მე-3 და 4 ნომერში წელს. რასაც თხოულობთ, გამოგვგზანებნათ.

რკინის ზვის მიმოსვლა

ტელიისიდან ბათუმს მიღის საფოსტო მატარებელი № 2 9 ს. 30 წ. დღე. და № 4 6 ს. 50 წ. საღ. ბათუმიდან ტელიისს მიღის № 1 9 ს. 52 წ. საღ. და № 8 12 ს. 25 წ. დღე. ტელიისიდან ბაქოს № 3 მიღის 1 ს. 20 წ. დღე. ბაქოდან ტელიისს მიღის 5 ს. 50 წ. საღ.

ტელიისისა და განჯას შუბ.

ტელიისიდან განჯას მიღის 9 ს. 20 წ. საღ. განჯიდან ტელიისს მიღის 1 ს. 30 წ. დღის. ტელიისიდან ხაშურს მიღის 3 ს. დღე. ხაშურიდან ტელიისს 8 ს. 10 წ. დღე.

მიმოსვლა ცეცხლის გემების შავს ზედაზედ

ბათუმიდან განჯას: ბუთ შაბათობით: დღისით 12 საათზე მოკლე გზით, შეიღის ნოვოროსისკში და კერში. სამ შაბათობით და შაბათობით: შორის გზით 2 ს. შუად. შეიღის ყველა ნავისდაგურში.

ბათუმიდან მოდის:

ღამის 12 საათზე სწორე გზით ნოვოროსისკით და სოსუთით, თბ შაბათობით: დილით სწორე-გზით ნოვოროსისკით და სოსუთით. პარაკეობით და თბ შაბათობით: საღ. შორის გზით, შეიღის ყველა ნავთ-საღებურში.

ფოთში მოდის:

საფოსტო და სახლბო ბათუმიდან კვირადილით, განითადისს. პარაკეობით: საფოსტო და სახლბო. სამ შაბათობით: დღისით სახლბო და საქონლისა ოდესმად.

ფოთიდან განჯას:

პარაკეობით: ნაშუადღეის ორ საათზე საფოსტო და სახლბო ოდესმად და ყველა ნავთ-საღებურში შეიღის, დღის 5 საათზე. ბუთ შაბათობით: საფოსტო და სა-

ხალბო საქმის გათავების შემდეგ წმ. სახლბო და საქონლის ბათუმი-ბათობით, დღის 10 საათზე. სახლბო და საქონლის ბუთობით ოდესმად და ყველა ნავთ-საღებურში. საქონლისა და სახლბო გემბა III კლასის მოგზაურები მიიღებნან ზღობა-ცა.

განსვალევი

ბალახეულის კანბი ხეღებლის წაღს „ბეგეტი ბოს“ ბ. სეჰანისა, კო უმთავრესი საწყობი „კსანდრა ვენძელ. ს. შეურგ, გოროხოვა, № 33“ კლდება რუსეთის ყველა ადგარში და აფთიაქების მიღებბე ფასი რეინის ცალკეზედ 25 გან. M. (-11)

Advertisement for 'Персидская Сирень' perfume, featuring a bottle illustration and text in Russian and Georgian.

Advertisement for 'Глицериновая Пудра' (Glycerin Powder) by 'БРОКАЖИ', featuring a product image.

Advertisement for 'Глицериновая Пудра' (Glycerin Powder) by 'БРОКАЖИ', featuring a product image.

Advertisement for 'Известное Своим Твором' (Famous for its Creation) by 'БРОКАЖИ', featuring a product image.

Advertisement for 'Известное Своим Твором' (Famous for its Creation) by 'БРОКАЖИ', featuring a product image.

Large table with multiple columns containing names, titles, and numerical data, likely a directory or list of entries.